

กลุ่มพืช(Group) : ไม้ผล

ชื่อไทย(Thai Name/Vernacular name) : สับปะรด

ชื่อสามัญ(Common Name) : pineapple

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name)

วงศ์ (Family) : BOMBACACEAE

สกุล (Genus) : Ananas

ชนิด(specific epithet) : comosus

ชื่อผู้ตั้ง (Author name) : Merr.

ชนิดย่อย (Subspecies) : ไม้ไ้ระบุ

พันธุ์ (Variety) : ภูเก็ต

พืชแนะนำ : เป็นพืชแนะนำ

พืชรับรอง : เป็นพืชรับรอง

ทดสอบเพิ่มฟิลด์ :

ชื่อการทดลอง :

ลักษณะทางเกษตร :

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ :

สถานการณ์พืช

สถานการณ์พืช : สับปะรด (Ananascomosus L. Merr)

เป็นผลไม้ที่สร้างมูลค่าการส่งออกให้กับประเทศไทยปีละไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท ในปี 2554 ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสับปะรดเป็นอันดับหนึ่งของโลก มีสัดส่วนการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดถึง 51.16 และ 27.49% ปริมาณการผลิตและการส่งออกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น และมีการขยายพื้นที่การปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของโรงงานแปรรูปและการส่งออกโดยปี 2551 – 2555 มีพื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้น 2.67, 4.44 และ 1.69% ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

การวิจัยและพัฒนาที่ผ่านมาส่วนมากเป็นไปในด้านการเขตกรรมและการอารักขาพืชเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์หรือสายพันธุ์สับปะรดยังไม่มีความก้าวหน้า

และยังไม่สามารถสร้างพันธุ์หรือสายพันธุ์ใหม่ขึ้นมาได้ ทำให้พันธุ์ที่ปลูกยังคงเป็นพันธุ์เดิม

ซึ่งปริมาณผลผลิตต่อไร่ตั้งแต่ปี 2546 – 2549 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 ตัน/ไร่ และในปี 2555 ผลผลิตเฉลี่ย 3.89 ตัน/ไร่ ซึ่งอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำและไม่ได้เพิ่มขึ้นจากเดิม

สับปะรดที่ปลูกยังคงเป็นพันธุ์เดิมๆ

เช่นพันธุ์ปัตตาเวียใช้ในการแปรรูปซึ่งมีปัญหาด้านผลผลิตและความสม่ำเสมอของพันธุ์ทำให้ผลผลิตสุกไม่พร้อมกันจึงต้องเก็บเกี่ยวหลายรอบ เนื่องจากยังไม่มีพันธุ์ใหม่ที่ดีกว่ามาทดแทนได้

การปลูกมาเป็นเวลานานทำให้บางลักษณะเปลี่ยนแปลงไป

เช่นใบมีหนามมากขึ้นจากเดิมมีหนามประปรายที่บริเวณปลายใบ แต่ในปัจจุบันนี้พบมีหนามเกือบตลอดใบ ทำให้การเข้าทำงานในแปลงต้องระมัดระวังอันตรายจากหนามเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังพบวาร์รูปร่างผลมีหลายแบบ

และมีน้ำหนักผลลดลงซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการปลูกสับปะรดในเขตภาคตะวันออกที่พบว่าหลังจากปี 2540 น้ำหนักผลที่ส่งโรงงานจากเดิม 1.25 – 1.45 กก ลดลงเหลือ 1.00 – 1.10 กก

นับเป็นความสูญเสียผลผลิตต่อปีจำนวนมาก

และมีการเรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐทำการคัดพันธุ์ให้คงลักษณะดี โดยการทำการคัดเลือกหมู่

(เคหการเกษตร, 2554) ส่วนพันธุ์สำหรับบริโภคผลสด เช่นพันธุ์ภูเก็ต ทรายดำสีทอง

และเพชรบุรีซึ่งเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแต่ก็ยังคงไม่แพร่หลายอีกทั้งเป็นพันธุ์ที่ไม่ได้เกิดจากการปรับปรุงพันธุ์ แต่เป็นเพียงการนำพันธุ์จากต่างประเทศเข้ามาปลูกทดสอบและคัดเลือก

เนื่องจากพันธุ์ปลูกที่ยังคงเป็นพันธุ์เดิมและมีเพียงไม่กี่พันธุ์แสดงให้เห็นว่ากระบวนการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์นั้นยังไม่ก้าวหน้าเมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

ในต่างประเทศที่มีการปลูกสับปะรดเป็นการค้าเช่นฟิลิปปินส์ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้พันธุ์ที่ใหม่ผลผลิตสูงอีกทั้งมีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของตลาด

สับปะรดเพื่อบริโภคผลสดที่เกษตรกรนิยมปลูกในปัจจุบันมีหลายพันธุ์

แต่ยังไม่มีพันธุ์ใดที่มีศักยภาพในการส่งออกผลสด ในประเทศมาเลเซียได้สร้างพันธุ์ลูกผสม ‘Josapine’

จากการผสมพันธุ์ ‘Johor’ ซึ่งอยู่ในกลุ่ม Spanish กับพันธุ์ ‘Sarawak’ ในกลุ่ม Smooth cayenne

ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ใหม่ผลผลิตเร็ว

รวมทั้งมีอายุการเก็บรักษานานและทนทานต่ออาการไส้สีน้ำตาลเมื่อเก็บที่อุณหภูมิต่ำจึงเป็นพันธุ์ที่ได้รับความนิยมในการบริโภคอย่างรวดเร็ว และเข้ามาทดแทนพันธุ์ ‘Moris’ และบริษัท Del Monte

มีพันธุ์สำหรับการบริโภคผลสดหลายพันธุ์เช่น ‘MD2’, ‘Golden Ripe’ และ ‘Del Monte Gold’ เป็นต้น

ซึ่งเป็นพันธุ์สำหรับบริโภคผลสดที่มีความทนทานต่ออาการไส้สีน้ำตาล แต่อ่อนแอต่อเชื้อ Phytophthora

สับปะรดพันธุ์เพชรบุรีเป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากประเทศไต้หวัน

นำมาขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนหน่อโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และการตัดชำลำต้น มีลักษณะใบ รูปทรงต้น สีเนื้อ การแตกหน่อใกล้เคียงกับพันธุ์สวี และภูเก็ต แม้มีการคัดเลือกสายต้น (clone) ที่มีลักษณะดีไว้ 2

ลักษณะคือตรงตามพันธุ์เดิมโดยบริเวณปลายผลติดกับจุกคอดเล็กน้อย

และทรงผลสมบูรณ์ทั้งผลบริเวณปลายผลติดกับจุกคอด ได้มีการคัดเลือกทั้งลักษณะไม่ดีคือผลมีลักษณะกลม

และตามผลตรงส่วนติดกับจุกไม้พัฒนาามากกว่าครึ่งผล (กรมวิชาการเกษตร, 2541)

แต่เนื่องจากปัจจุบันพบผลทั้งสามแบบปะปนกันในแปลงปลูกซึ่งอาจมีการปนกันของหน่อพันธุ์ทั้งสามสายต้น หรือมีการกลายพันธุ์จากลักษณะเดิมที่คัดไว้

การเตรียมดิน

การปลูก

การใส่ปุ๋ย

ครั้งที่	ครั้งที่	ปุ๋ย/ฮอร์โมน	สูตร/ชนิดฮอร์โมน	อัตรา	โดยวิธี
----------	----------	--------------	------------------	-------	---------

วิธีการให้น้ำ

ครั้งที่	วันที่	วิธี	ปริมาณน้ำ (มิลลิเมตร)
----------	--------	------	-----------------------

การป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

โรคพืช

วันที่	ชนิดสารเคมี	โรค	อัตรา
--------	-------------	-----	-------

แมลงไร และศัตรูพืช

ครั้งที่	วันที่	ชนิด	อัตรา
----------	--------	------	-------

วัชพืช

ครั้งที่	วันที่	ชนิดสารเคมี	ชนิด
----------	--------	-------------	------

ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา : -

เทคโนโลยีการผลิต : -